

УДК 616.5(091)

В. П. Пішак
М. Ю. Гаєвська
М. П. Перепічка
А. В. Приймак
Ю. П. Карвацька
В. П. Молдован

Ю. С. КАСЬКО – ФУНДАТОР ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ НА БУКОВИНІ

Буковинський державний медичний
 університет, м. Чернівці

Ключові слова: Касько Ю.С.,
 професор, дерматовенеролог,
 Буковина.

Резюме. У статті висвітлено біографічні дані та основні наукові досягнення професора Каська Ю.С. – завідувача кафедри дерматовенерології Чернівецького державного медичного інституту в 1956–1984 рр.

У 2009 р. дерматовенерологічна спільнота Буковини відзначатиме дві визначні події – 65-річчя з дня заснування кафедри дерматовенерології Чернівецького державного медичного інституту (нині – Буковинського державного медичного університету) та 95-річчя з дня народження професора Каська Ювеналія Семеновича – визначного науковця-дерматовенеролога, завідувача кафедри дерматовенерології в 1956–1984 рр. Напередодні святкування знаменних дат переглядаємо старі альбоми з фотографіями кафедри, листаємо пожовклі, зачитані сторінки журналів, монографій з науковими працями професора Ю.С. Каська, згадуємо лекції, які він читав студентам та практичним лікарям. Хочеться дізнатися про цю скромну людину більше, хочеться розповісти іншим, щоб пам'ятати...

Касько Ю.С. народився 10 грудня 1914 р. у селі Суслівському Алтайського краю в сім'ї українців. Батько Ювеналія Семеновича був учителем, родина часто переїжджала по різних селищах краю. В 1930 р. Касько Ю.С. разом з батьками повернувся з Сибіру на рідну Україну.

З 1931 р. до 1934 р. Ювеналій Семенович навчався у Вінницькому медичному технікумі, після закінчення якого працював фельдшером райсанстанції в м. Теофіполь. Юнак мріяв бути лікарем, тому згодом поступив в Одеський медичний інститут, закінчив 3 курси, перевівся у Вінницький медичний інститут, який закінчив напередодні війни.

Одразу після початку Великої Вітчизняної війни Ювеналій Семенович був направлений на Південно-західний фронт, де працював лікарем санітарної частини, ординатором. У кінці травня 1942 р. в Харківській області потрапив в оточення фашистських військ. Пораненим у ногу був захоплений у полон та направлений у табір військовополонених у м.Славута "Гросслазарет", надавав там медичну допомогу пораненим та хворим полоненим.

У ніч на Різдво, 7 січня 1944 р. Ювеналій Семенович з групою в'язнів перерізали дрот огорожі табору і втекли у Славутські ліси. Одразу ж після втечі, 30-ти річний лікар Касько Ю.С. вступив до партизанського загону Героя Радянського Союзу т. Одухи. Разом з групою партизан Касько Ю.С. брав участь у бойових операціях в м. Щяславлі і в с. Мотарка, де поряд з лікувальною роботою виконував й обов'язки бійця. 17 лютого 1944 року Касько Ю.С. був відкомандирований на роботу в якості лікаря – хірурга в Кам'янець-Подільський обласний партизанський госпіталь.

Любов до медицини, достатній досвід лікаря був у нагоді і під час його роботи хірургом у польовому госпіталі в с. Стригани Славутського району. Після возз'єднання з підрозділами Радянської армії, Українським штабом партизанського руху лікар Касько Ю.С. направлений на роботу у військово-відновлювальний центр водного транспорту Херсонської лікарні, де працював до самої Перемоги. Згодом переїхав до м. Чернівці.

«Прошу не отказать в моей просьбе ...» – пише Ю. С. Касько 15.12.1945 року в своїй заяві директору Чернівецького медичного інституту – «... Я имею большое желание работать в этой области и люблю научно-преподавательскую работу». Ці слова стали правдою життя Ювеналія Семеновича.

З 1946 року, після демобілізації, Касько Ю.С. навчався у клінічній ординатурі на кафедрі дерматовенерології Чернівецького державного медичного інституту, після закінчення якої працював старшим

лаборантом кафедри. В 1950 році Ювеналій Семенович призначений на посаду асистента кафедри.

Починаючи з 1951 р. у Чернівецькій області збільшилася кількість хворих на туберкульоз

шкіри. Наукові дослідження кафедри були спрямовані на вивчення патогенезу шийного лімфаденіту та вторинної скрофулодерми в аспекті тонзиллярної проблеми [1]. Ю.С. Касько в 1957 році захистив дисертацію на тему "Лечение больных туберкулёзом кожи витамином Д2 в сочетании с поверхностным разрушением и дополнительным ультрафиолетовым облучением кожно-туберкулезных очагов" та отримав наукову ступінь кандидата медичних наук. Робота кафедри продовжувалася у напрямку дослідження проблем туберкульозу шкіри, що зокрема висвітлено у 35 його статтях [4].

3 01 вересня 1956 року Касько Ю.С. призначений завідувачем кафедрою дерматовенерології. З перших днів існування кафедри дерматовенерології медінституту її співробітники активно включилися в боротьбу за ліквідацію венеричних хвороб, туберкульозу шкіри, дерматомікозів. Була організована і проведена експедиція по масовому обстеженню населення Чернівецької області. Найбільш значні дослідження були проведені в напрямку наукової розробки заходів з профілактики пізніх проявів нервового, вісцерального та серорезистентного сифілісу [2]. Силами працівників кафедри була проведена робота по виявленню та лікуванню хворих сифілісом жінок, комплексному обстеженню дітей, що народилися від матерів погано або недостатньо пролікованих [3].

Докторська дисертація Касько Ю.С. на тему: «Вопросы патогенеза, клиники и лечения туберкулёза лимфатической системы и вторичной скрофулодермы» була вагомим внеском у вітчизняну науку. Захист наукової праці відбувся в Москві у 1964 році. У травні 1958 р Касько Ю.С. присвоєно звання доцента, а 10 липня 1965 року – почесне звання професора. За час завідування кафедрою професора Ю.С. Касько під його керівництвом були захищені: одна докторська (М.Н. Бухарович) та п'ять кандидатських дисертацій (С.Г. Бальбарер, С.П. Трефаненко, Л.М. Трутяк, І.І. Полянський, О.М. Книговський), проведена фахова підготовка дерматовенерологів для Чернівецької області.

Зважаючи на вагомий внесок у розвиток медичної науки та практики у Чернівецькій області, професора Касько Ювеналія Семеновича по праву вважають фундатором дерматовенерологічної науки на Буковині. Його відданість науці, рідній «Alma mater» – це 39 років роботи у Чернівецькому медичному інституті, це шлях від ординатора клініки дерматовенерології до професора, це 76 наукових праць, підготовка висококваліфікованих кадрів, вдячні пацієнти та учні, які про нього згадують і сьогодні ...

Література. 1. Джваришейшвили Г. Г. Туберкулез периферических лимфатических узлов и вторичная скрофулодерма / Г. Г. Джваришейшвили, Ю. С. Касько. – Тбилиси, Сасчота Сакарпвело, 1976. – 116 с. 2. Касько Ю. С. Лечение больных скрытым сифилисом / Ю. С. Касько, О.В. Пацаренко, С. Ф. Трефаненко, Л. Н. Трутяк // Вестник дерматологии и венерологии. – 1981. – № 1. – С. 70-73. 3. Касько Ю. С. Роль кафедры шкірних хвороб в становленні та розвитку дерматовенерології на Північній Буковині / Ю. С. Касько // Розвиток медичної науки та охорони здоров'я на Північній Буковині за роки Радянської влади. – 1969. – С. 38-40. 4. Касько Ю.С. Лечение туберкулеза кожи / Ю. С. Касько, С. Ф. Трефаненко // Медицинский работник. – 1951. – № 62. – С. 20-23.

Ю. С. КАСЬКО – ФУНДАТОР ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИИ НА БУКОВИНЕ

*В. П. Пишак, М. Ю. Гаевская,
М. П. Перепичка, А. В. Приймак,
Ю. П. Карватская, В. П. Молдован*

Резюме. В статье представлено биографические данные и основные научные достижения профессора Каско Ю.С. – заведующего кафедрой дерматовенерологии Черновицкого государственного медицинского институт в 1956–1984 гг.

Ключевые слова: Касько Ю.С., профессор, дерматовенеролог, Буковина.

Yu.S.KASKO – THE FOUNDER OF THE DERMATOVENEREOLOGY IN BUKOVYNA

*V. P. Pishak, M. Y. Gaievskaya, M. P. Perepichka,
A. V. Priimak, Y. P. Karvatskaya, V. P. Moldovan*

Abstract. Biographic facts and fundamental scientific researches of the professor Kasko Yu.S. – head of the department of dermatovenereology of the Chernivtsi State medical institute in 1956–1984 yy., are stated in this article.

Key words: Yu. S. Kasko, professor, dermatovenereologist, Bukovyna.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

*Clin. and experim. pathol. - 2009. - Vol.8, №2. - P.91-93.
Надійшла до редакції 26.05.2009*